

KRYTERIA OCENY INWESTYCJI

Opis kryteriów oceny inwestycji dla działów administracji rządowej: gospodarka – cz. 20, budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo – cz. 18 budżetu państwa zarządzana przez Ministra Finansów i Gospodarki¹

Podstawa prawna:

Wymóg opracowania i publikacji opisów kryteriów oceny wynika z art. 133 aa ustawy o finansach publicznych (dalej: UFP) (Dz. U. z 2025 r. poz. 1483, z późn zm.). Zgodnie z zapisami ustawy:

- pod pojęciem inwestycji rozumie się nakłady na niefinansowe aktywa trwałe, do których zalicza się wydatki na: - nabycie lub wytworzenia aktywów trwałych;- ulepszenie istniejących środków trwałych; - pierwsze wyposażenie obiektów budowlanych (art. 133aa ust. 7 UFP).
- przed podjęciem decyzji o realizacji inwestycji, której szacunkowy koszt wynosi co najmniej 10 000 tys. zł finansowanej lub dofinansowanej w łącznej kwocie stanowiącej co najmniej 50 % szacunkowego łącznego kosztu inwestycji z wydatków budżetu państwa podmiot, który zamierza je realizować, sporządza ocenę inwestycji w zakresie zgodności wydatkowania tych środków z zasadami celowego i oszczędnego dokonywania wydatków publicznych (art. 133 aa ust. 1 UFP).
- ocena inwestycji jest sporządzana z uwzględnieniem w szczególności kryteriów określonych w art. 133 aa ust. 3 UFP.
- Minister kierujący działem dla kierowanego przez niego działu, celem zapewnienia jednolitości i obiektywnego stosowania kryteriów, o których mowa w ust. 3 uofp, opracowują opisy tych kryteriów i publikują je w BIP (art. 133 aa ust. 5 UFP).

¹ Zgodnie z art. 33 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. 2025 r. poz. 780, z późn. zm.) oraz rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 lipca 2025 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Finansów i Gospodarki (Dz. U. 2025 r. poz. 997).

LP	NAZWA KRYTERIUM	OPIS KRYTERIUM
1	Zgodność z celami wynikającymi ze strategii rozwoju² (takich jak: Średniookresowa strategia rozwoju kraju; Strategia rozwoju województwa, Strategia rozwoju gminy, Strategia rozwoju ponadlokalnego, innych strategii) lub politykami społecznymi lub gospodarczymi państwa	Główne obszary weryfikacji tego kryterium obejmują spójność hierarchiczną dla inwestycji: <ul style="list-style-type: none"> • sprawdzenie/wykazanie, że cele inwestycji bezpośrednio wynikają z dokumentów strategicznych wyższego szczebla (np.: Koncepcje Rozwoju Kraju 2050, Strategie Rozwoju Polski do 2035, Krajową Strategię Rozwoju Regionalnego 2030); • sprawdzenie/wykazanie, że cele inwestycji wpisują się w inne strategiczne dokumenty dla działów gospodarka, budownictwo, planowanie i zagospodarowanie przestrzenne oraz mieszkalnictwo (np. województwa, gminy); • sprawdzenie/wykazanie, że zaplanowane działania przyczyniają się do realizacji celów i kierunków rozwoju kraju w wymiarze społecznym i gospodarczym; • sprawdzenie/wykazanie, że cele inwestycji są zgodne bezpośrednio lub pośrednio z celami wynikającymi z Planu działalności Ministra Finansów i Gospodarki na dany rok lub zaspokoją zobowiązania nałożone na Ministra finansów i Gospodarki przez dokumenty wyższej rangi; • weryfikacja/wykazanie czy rezultaty inwestycji wprost przyczyniają się do osiągnięcia celów i wskaźników nadrzędnego programu; • sprawdzenie/wykazanie, czy zaplanowane etapy projektu, harmonogram oraz

² o których mowa w art. 9 ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

		budżet tworzą spójną całość z nadrzędnym zamiarem inwestora.
2	Celowość objęcia inwestycji finansowaniem lub dofinansowaniem ze środków publicznych	<p>Główne obszary weryfikacji tego kryterium dotyczą aspektów zasadności zaangażowania środków publicznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sprawdzenie/wykazanie czy inwestycja będzie służyła realizacji zadań własnych państwa lub jednostki samorządu terytorialnego; • sprawdzenie/wykazanie czy inwestycja będzie przynosiła korzyści społeczne, gospodarcze lub zaspokajała potrzeby organizacyjne danej jednostki w celu realizacji zadań publicznych i zapewnienia ustawowych kompetencji jednostki; • sprawdzenie/wykazanie zasadności realizacji inwestycji wynikających z wymogów odpowiednich organów (np.: cyberbezpieczeństwa, bezpieczeństwo danych osobowych, bezpieczeństwo informacji, wymogi unijne itp.); • sprawdzenie/wykazanie czy jednostka posiada własne zasoby finansowe, z których mogłaby sfinansować inwestycję; • weryfikacja jednostki pod kątem umocowania prawnego (zdolność do bycia inwestorem) oraz potencjału operacyjnego (zasoby techniczne i osobowe).
3	Ocena finansowa – koszty realizacji i utrzymania inwestycji	<p>Główne obszary weryfikacji tego kryterium obejmują bilansowanie nakładów początkowych z długoterminowymi kosztami utrzymania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sprawdzenie/wykazanie planowanych łącznych kosztów inwestycji z wyszczególnieniem kosztów na poszczególne lata, kategorie wydatków; • sprawdzenie/wykazanie szacunkowych kosztów wdrożenia, utrzymania i rozwoju w latach następnych; • sprawdzenie/wykazanie wpływu inwestycji na przyszłe obciążenie budżetu państwa w tym potencjalne oszczędności i korzyści wynikającej z jej realizacji (np. ograniczenie kosztów); • sprawdzenie/wykazanie, że inwestycja nie wygeneruje nadmiernych kosztów w fazie użytkowania oraz że zaplanowano źródła finansowania na jej przyszłe utrzymanie; • określenie/analiza ryzyk, które mogą mieć wpływ na koszty inwestycji (np.

		szacunkowy koszt inwestycji może ulec zmianie?).
4	Efektywność inwestycji	<p>Główne obszary weryfikacji tego kryterium dotyczą korzyści finansowych i opłacalności inwestycji w stosunku do realizowanych nakładów:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sprawdzenie/wskazanie, że inwestycja uzyska najlepsze efekty w okresie użytkowania w odniesieniu do planowanych nakładów i kosztów utrzymania (efekty finansowe, społeczno-gospodarcze, organizacyjne, technologiczne); • sprawdzenie/wskazanie, że inwestycja jest celowa (np. poprawa warunków i bezpieczeństwa pracy) i zwiększa efektywność procesów realizowanych przez jednostki Ministerstwa, • sprawdzenie/wskazanie, że optymalnie dobrano metody i środki do osiągnięcia danego celu inwestycji, z zachowaniem oszczędności wydatkowania środków publicznych); • sprawdzenie/wskazanie czy wskaźniki własne inwestycji są adekwatne do celu i zakresu danego przedsięwzięcia oraz mierzalne i realne do osiągnięcia.
5	Możliwość wykorzystania alternatywnych źródeł finansowania	<p>Główne obszary weryfikacji tego kryterium dotyczą możliwości i źródeł finansowania inwestycji, poza budżetem państwa</p> <ul style="list-style-type: none"> • analiza/wskazanie możliwości pozyskania innych źródeł sfinansowania inwestycji (np. ze środków pochodzących z Unii europejskiej, pożyczek i kredytów zagranicznych, grantów itd.); • wykazanie, że podjęto wyczerpujące kroki w celu pozyskania alternatywnego finansowania zewnętrznego, głównie z udziałem środków europejskich; • uzasadnienie dla braku możliwości skorzystania z innych źródeł finansowania.